YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
10 päivänä maaliskuuta 1981 *

Yhdistetyissä asioissa 36/80 ja 71/80,

jotka Irlannin High Court on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäviksi saadakseen ensiksi mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa

Irish Creamery Milk Suppliers Association ym.

vastaan

Irlannin hallitus ym.

ja

Martin Doyle ym.

vastaan

An Taoiseach ym.

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen ja erityisesti sen 9, 11, 12, 16, 17, 38–48 ja 177 artiklan sekä vilja-alan, maitotuotealan, naudanliha-alan ja sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä annettujen neuvoston asetusten tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: toisen jaoston puheenjohtaja P. Pescatore, joka hoitaa presidentin tehtäviä, jaostojen puheenjohtajat A. J. Mackenzie Stuart ja T. Koopmans sekä tuomarit A. O'Keeffe, G. Bosco, A. Touffait ja O. Due,

julkisasiamies: J.-P. Warner,
kirjaaja: apulaiskirjaaja J. A. Pompe,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Irlannin High Court on 25.10.1979 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 28.1.1980, esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kaksi ennakkoratkaisukysymystä, joista toinen koskee mainitun 177 artiklan tulkintaa ja toisessa pyydetään niitä yhteisön oikeuden tulkintaan tarvittavia tietoja, joiden perusteella kyseinen kansallinen tuomioistuin voisi arvioida, oliko Irlannin hallituksen vuonna 1979 kannettavaksi määräämä väliaikainen maksu, jonka suuruus oli 2 prosenttia tiettyjen maataloustuotteiden arvosta, yhteisön oikeuden mukainen. Tämän jälkeen sama kansallinen tuomioistuin on 29.11.1979 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 6.3.1980, esittänyt toisessa siinä vireillä olevassa asiassa käytännössä samat kysymykset.

2 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että riidanalainen maksu oli voimassa tuoreen maidon ja elävien nautaeläinten osalta 1.5.1979 ja 31.12.1979 välisen ajan ja tiettyjen viljalajien eli vehnän, kauran ja ohran sekä sokerijuurikkaiden osalta 1.8.1979 ja 31.12.1979 välisen ajan. Joitakin erityisesti sosiaalisluonteisia poikkeuksia lukuun ottamatta maksua kannettiin kyseisistä tuotteista silloin, kun tuotteet toimitettiin jalostettaviksi, varastoitaviksi tai vientiin. Sitä ei sovellettu maahan tuotuihin tuotteisiin lukuun ottamatta nautaeläimiä, joiden maahantuonnista oli kulunut 14 vuorokautta ja joita tämän jälkeen pidettiin kotimaisena karjana. Joko viejän tai jalostus- tai varastointiyrityksen oli suoritettava maksu valtion rahastoon. Koska maksu oli tarkoitettu tuottajien

maksettavaksi, sen käyttöönotosta annetuissa hallituksen säädöksissä säädettiin, että viejillä ja yrityksillä oli oikeus saada maksun määrä takaisin tuottajilta.

3 Kaksi Irlannin maataloustuottajien yhdistystä, eräät jalostusyritykset ja yksi karjan viejä ovat nostaneet High Courtissa Irlannin hallitusta vastaan kanteet, joissa vaaditaan maksun toteamista yhteensopimattomaksi yhteisön oikeuden kanssa. Koska kyseinen kansallinen tuomioistuin on katsonut näissä asioissa olevan kysymys ensisijaisesti yhteisön säännösten ja määräysten tulkinnasta, se on päättänyt esittää kysymyksen yhteisöjen tuomioistuimelle tutkimatta ennakolta asianosaisten välisiä, asiaan liittyviä tosiseikkoja koskevia erimielisyyksiä erityisesti maksun toiminnan ja vaikutusten osalta. Irlannin hallituksen väitettyä asian saattamisen ennakkoratkaisupyyntönä yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi olleen kyseisessä käsittelyn vaiheessa ennenaikaista High Court on sisällyttänyt ennakkoratkaisupyyntöä koskeviin päätöksiinsä perustamissopimuksen 177 artiklan tulkintaa koskevan ensimmäisen kysymyksen.

Ensimmäinen kysymys

4 Irlannin High Courtin ensimmäisen kysymyksen sanamuoto on seuraava:

"Onko High Court käyttänyt perustamissopimuksen 177 artiklassa tarkoitettua harkintavaltaansa asianmukaisesti esittäessään jäljempänä 2 kohdassa täsmennetyn kysymyksen mainitun artiklan mukaisesti Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle käsittelyn tässä vaiheessa?"

5 Ennen tähän kysymykseen vastaamista on syytä palauttaa mieliin, että perustamissopimuksen 177 artiklassa vahvistetaan puitteet kansallisten tuomioistuinten ja yhteisöjen tuomioistuimen väliselle läheiselle yhteistyölle, joka perustuu niiden väliseen tehtävien jakoon. Kyseisen artiklan toisesta kohdasta ilmenee selvästi, että kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää, missä käsittelyn vaiheessa sen on syytä esittää ennakkoratkaisukysymys yhteisöjen tuomioistuimelle.

6 Jotta yhteisön oikeutta voitaisiin tulkita siten, että tulkinta on kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen, kansallisen tuomioistuimen on määritettävä se oikeudellinen asiayhteys, johon pyydetyn tulkinnan on liityttävä. Tällöin voi tietyissä olosuhteissa olla eduksi, että asiaan liittyvät tosiseikat selvitetään ja

puhtaasti kansallisen oikeuden alaan kuuluvat oikeudelliset kysymykset ratkaistaan ennen ennakkoratkaisupyynnön esittämistä yhteisöjen tuomioistuimelle, jotta yhteisöjen tuomioistuimen on mahdollista tutustua kaikkiin niihin asiaan liittyviin tosiseikkoihin ja oikeudellisiin seikkoihin, jotka voivat olla tärkeitä siltä pyydetyn yhteisön oikeuden tulkinnan kannalta.

7 Edellä esitetyt näkökohdat eivät kuitenkaan mitenkään rajoita kansallisen tuomioistuimen harkintavaltaa, koska ainoastaan sillä voi olla välitöntä tietoa asiaan liittyvistä tosiseikoista ja asianosaisten esittämistä perusteluista, se vastaa omasta päätöksestään ja se voi näin ollen parhaiten arvioida, missä käsittelyn vaiheessa yhteisöjen tuomioistuimen antama ennakkoratkaisu on sille tarpeen.

8 Näin ollen kansallisen tuomioistuimen on valittava 177 artiklan nojalla esittämänsä ennakkoratkaisupyynnön ajankohta sellaisten prosessiekonomiaan liittyvien näkökohtien perusteella, jotka sen itsensä asiana on arvioida.

9 Esitettyyn ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että 177 artiklan mukaan kansallisen tuomioistuimen päätös siitä, missä vireillä olevan asian käsittelyvaiheessa sen on syytä esittää ennakkoratkaisukysymys yhteisöjen tuomioistuimelle, kuuluu kyseisen kansallisen tuomioistuimen omaan harkintavaltaan.

Toinen kysymys

10 Toisen kysymyksen sanamuoto on seuraava:

"Onko käsiteltävänä olevassa asiassa kiistan kohteena olevan kaltainen kansallinen maksu Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen vastainen ja ristiriidassa erityisesti sen 9, 11, 12, 16, 17 ja 38–46 artiklan kanssa tai näistä artikloista jonkin kanssa, taikka rikotaanko sillä neuvoston asetuksia (ETY) N:o 804/68, (ETY) N:o 805/68, (ETY) N:o 3330/74 ja (ETY) N:o 2727/75 tai jotakin näistä asetuksista?"

11 Tässä kysymyksessään High Court pyytää niitä yhteisön oikeuden tulkintaan tarvittavia tietoja, joiden perusteella voitaisiin arvioida maksun yhteensopivuus yhteisön oikeuden ja erityisesti tulleja vaikutukseltaan vastaavien maksujen kieltämistä ja yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevien perustamissopimuksen määräysten kanssa, samoin kuin niiden alojen, joihin maksunalaiset

tuotteet kuuluvat, yhteisestä markkinajärjestelystä annettujen asetusten kanssa. Koska kaikki tuotteet, joista maksua on kannettu, kuuluvat yhteisestä markkinajärjestelystä annetun yhteisön säännöstön soveltamisalaan, maksua on aiheellista ensiksi arvioida kyseisten säännöstöjen perusteella.

12 Yhteisöjen tuomioistuimelle esittämissään huomautuksissa asiassa 36/80 pääasian kantajina olevat maataloustuottajien yhdistykset ovat ensiksi väittäneet, että maksussa on kysymys laittomasta puuttumisesta kyseisiin yhteisiin markkinajärjestelyihin siltä osin kuin kyseisillä järjestelyillä pyritään takaamaan tietty tuottajahinta. Jos maksu on tarkoitettu maataloustuottajien maksettavaksi, kuten Irlannin hallituksen aikomus on, nämä saavat tuotteestaan nettohinnan, joka on alhaisempi kuin yhteisön viranomaiset ovat tarkoittaneet vahvistaessaan kyseiselle tuotteelle tavoitehinnan tai ohjehinnan, interventiohinnan tai vähimmäishinnan. Tällainen tulos olisi sen yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteen vastainen, jona perustamissopimuksen 39 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan on taata maatalousväestölle kohtuullinen elintaso erityisesti lisäämällä maataloudessa työskentelevien henkeä kohti laskettuja tuloja.

13 Vaikka pääasian asianosaiset ovat esittäneet eriäviä mielipiteitä niistä syistä, joiden perusteella Irlannin hallitus tosiasiallisesti päätyi ottamaan maksun käyttöön, asianosaisten kesken vallitsee yhteisymmärrys siitä, että maksu on osa tulopolitiikkaa, jonka tarkoituksena on verorasituksen jakaminen työvoimaan kuuluvien väestönosien kesken. Kuten Irlannin hallitus ja komissio perustellusti väittävät, yhteiset markkinajärjestelyt eivät periaatteessa ole esteenä tällaiselle kansalliselle politiikalle. Perustamissopimuksen 39 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan yhteistä maatalouspolitiikkaa suunniteltaessa otetaan huomioon "se, että maatalous on jäsenvaltioissa tuotannonala, joka liittyy läheisesti talouteen kokonaisuudessaan". Yhteisen maatalouspolitiikan tarkoituksena ei näin ollen ole estää maatalouden harjoittajia pääsemästä osallisiksi kansallisen tulopolitiikan vaikutuksista. Yhteisten markkinajärjestelyjen yhteydessä toteutettavan yhteisten hintojen vahvistamisen tarkoituksena ei myöskään ole kansallisten viranomaisten määräämistä verorasituksista riippumattoman nettohinnan takaaminen maataloustuottajille ja jo 39 artiklan 1 kohdan b alakohdan sanamuodosta ilmenee, että maatalouden harjoittajien henkeä kohti laskettujen tulojen lisäämiseen katsotaan ensisijaisesti päästävän a alakohdassa kuvattujen rakenteellisten toimenpiteiden tuloksena.

14 Edellä esitetystä seuraa, että käsiteltävänä olevassa asiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen maksu ei sinänsä ole yhteisestä markkinajärjestelystä annetun yhteisön säännöstön vastainen. Tätä johtopäätöstä ei riitä muutta-

maan se, että maksua on hallinnollisista syistä kannettu viejien ja jalostus- tai varastointiyritysten välityksellä.

15 Muiden muassa maataloustuottajia koskevan kansallisen tulopolitiikan toteuttamiseksi käytetyt keinot olisivat kuitenkin yhteensopimattomia perustamissopimuksen ja yhteisestä markkinajärjestelystä annetun säännöstön kanssa, jos näillä keinoilla estettäisiin niiden järjestelmien toiminta, joilla kyseisten järjestelyjen tavoitteiden saavuttaminen turvataan. Riidanalaisen maksun osalta kyseisen säännöstön perusteella esitettävä tosiasiallinen kysymys on näin ollen se, onko tästä maksusta aiheutunut nimenomaan sen määräytymisperusteen ja kantamismenettelyjen vuoksi Irlannin hallituksen tarkoittaman maataloustuottajien tulojen verottamisen lisäksi muita vaikutuksia, jotka voisivat estää kyseisissä järjestelyissä määrättyjen järjestelmien toiminnan.

16 Tältä osin asiassa 36/80 pääasian kantajina olevat tahot vetoavat erityisesti siihen, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan myös kansallisen toimenpiteen mahdolliset vaikutukset voivat tehdä toimenpiteestä perustamissopimuksen kanssa yhteensopimattoman. Riidanalaisen maksun osalta kantajat tähdentävät erityisesti maksun mahdollisia vaikutuksia markkinahintojen muodostumiseen ja markkinoiden tarjontaan. Kyseiset kantajat tukevat lisäksi asiassa 71/80 pääasian kantajana olevan karjan viejän esittämiä perusteluja, joiden mukaan tällaisia vaikutuksia on tosiasiallisesti ilmennyt nautaeläinten markkinoilla. Irlannissa nautaeläinten markkinoilla muodostuneen, kantajan erityiseksi määrittelemän tilanteen vuoksi viejät eivät ole saaneet maksun rasitusta välittymään tuottajille. Lisäksi kantaja väittää, että juuri ennen maksun käyttöönottoa myytiin ja teurastettiin erittäin suuri määrä nautaeläimiä, minkä vuoksi markkinoiden tarjonta supistui, ja että tämän seurauksena Pohjois-Irlannista on tuotu lisääntyvässä määrin karjaa, josta maksua ei ole kannettu, jos karja on myyty jalostusyritykselle 14 vuorokauden kuluessa sen maahantuonnista. Maksun poistamisesta väitetään aiheutuneen päinvastaisia vaikutuksia. Molemmissa asioissa pääasian kantajina olevien tahojen mukaan maksu on tällä tavoin vaikuttanut markkinahintojen muodostumiseen, markkinoiden tarjontaan ja yhteisön sisäiseen kauppaan ainakin nauta-alalla.

17 Riidanalainen maksu tuli voimaan maidon ja nautaeläinten osalta 1.5.1979 ja muiden maksunalaisten tuotteiden osalta 1.8.1979. Se poistettiin kaikkien tuotteiden osalta 31.12.1979. Näin ollen on syytä tarkastella relevanteilla markkinoilla maksun kantamisaikana ilmenneitä suuntauksia ja tarvittaessa arvioida, voidaanko kyseisiä suuntauksia pitää edes osittain maksun vaikutuksista aiheutuneina; tällöin on kuitenkin syytä jättää ottamatta huomioon juuri

ennen maksun käyttöönottoa ja poistamista sekä heti sen käyttöönoton ja poistamisen jälkeen ilmenneet lyhytaikaiset vaikutukset siltä osin kuin niiden voidaan katsoa aiheutuvan maksun vaikutuksen välttämiseksi toteutetuista toimista.

18 Tällainen tarkastelu on tarpeen maksun pienuudesta ja lyhyestä voimassaoloajasta huolimatta, koska kansallisessa tuomioistuimessa kyseenalaiseksi saatettu verotusjärjestelmä koskee tuotteita, jotka poikkeuksetta kuuluvat yhteiseen markkinajärjestelyyn, ja koska kyseistä verotusjärjestelmää lisäksi sovelletaan paljolti samoissa kaupan pitämisen vaiheissa, joissa kyseisiä järjestelyjä on tarkoitettu sovellettavan.

19 Kansallisen tuomioistuimen asiana on arvioida, onko sen tutkittavaksi saatetusta maksusta tosiasiallisesti aiheutunut yhteisissä markkinajärjestelyissä määrättyjen järjestelmien toimintaa estäviä vaikutuksia. Kansallisessa tuomioistuimessa tältä osin suoritettavaa harkintaa varten on kuitenkin mahdollista selvittää tiettyjä yhteisön oikeuden alaan kuuluvia oikeudellisia seikkoja.

20 Kyseisten yhteisiin järjestelyihin sisältyvien järjestelmien pääasiallisena tarkoituksena on sellaisen hintatason saavuttaminen tuotanto- ja tukkuportaassa, jossa otetaan samanaikaisesti huomioon sekä yhteisön kyseisen alan kokonaistuotannon että kuluttajien edut ja jolla varmistetaan tarjonta kannustamatta silti liikatuotantoon. Yksipuolisesti toteutetut kansalliset toimenpiteet, joilla on merkittävä, vaikkakin tahaton vaikutus markkinahintojen tasoon, voivat vaarantaa kyseiset tavoitteet. Tässä tapauksessa käsiteltävänä olevan kaltaisen maksun osalta tällaisen vaikutuksen vaara on riippuvainen sekä maksun suuruudesta ja voimassaoloajasta että kyseisillä markkinoilla vallitsevasta tilanteesta ja tarjonnan osalta erityisesti maksun enemmän tai vähemmän yleisestä luonteesta eli niiden maataloustuotteiden lukumäärästä, joista sitä kannetaan. Lyhytaikainen, mutta lukuisista tuotteista kannettava maksu voi olla tasapuolinen siltä osin, ettei siitä aiheudu muutosta maataloustuotannon rakenteeseen. Jos maksu sitä vastoin kannustaa tuottajia korvaamaan maksunalaisten tuotteiden tuotannon osittain sellaisten muiden tuotteiden tuotannolla, joista maksua ei kanneta, maksusta on vaarassa aiheutua vääristymiä useilla markkinoilla.

21 Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetty kysymys koskee myös säännöksiä ja määräyksiä, joissa tulleja vaikutukseltaan vastaavat maksut kielletään. Kansallisen tuomioistuimen tässä kysymyksensä osassa esittämät epäilykset liittyvät siihen, että vaikka maksua ei ole kannettu tuotteista niiden maahantuonnin perusteella, sitä on kannettu niistä sekä silloin, kun ne on toimitettu

jalostettaviksi tai varastoitaviksi, että silloin, kun ne on toimitettu vientiin. Asiakirja-aineistosta ilmenee, että tämä kysymys on tullut käytännössä esille ainoastaan eläinten osalta. Näin ollen yhteisöjen tuomioistuin vastaa toisen kysymyksen tähän osaan kyseisen näkökohdan perusteella.

22 Asiassa 71/80 kantajana oleva karjan viejä väittää tältä osin, että muihin tarkoituksiin kuin välittömästi teurastettaviksi maasta vietyjen elävien nauta-eläinten osalta maksua on kannettu yksinomaan eläinten viennin perusteella muiden kuin maasta vietävien eläinten ollessa maksusta vapautettuja siihen asti, kunnes ne on toimitettu teurastettaviksi.

23 Tältä osin on syytä palauttaa mieliin, että jos sisäisen veron tai maksun soveltamisesta aiheutuvan rasituksen voidaan osoittaa kohdistuvan raskaampana vientiin suuntautuvaan myyntiin kuin maan alueella tapahtuvaan myyntiin, kyseisellä verolla tai maksulla on vastaava vaikutus kuin vientitullilla. Näin ei kuitenkaan ole sellaisen maksun osalta, jota kannetaan järjestelmällisesti ja samoin perustein kaikista eläimistä silloin, kun ne "poistetaan maan karjakannasta riippumatta siitä, toimitetaanko ne vientiin vai teurastettaviksi", kuten Irlannin hallitus on asian ilmaissut.

24 Kaikilla näillä perusteilla toiseen kysymykseen on vastattava,

- että väliaikainen kansallinen maksu, joka on tarkoitettu maataloustuottajien maksettavaksi osana tulopolitiikkaa, jolla verorasitus jaetaan työvoimaan kuuluvien väestönosien kesken, mutta jota kannetaan välillisenä verona tiettyjen yhteisiin markkinajärjestelyihin kuuluvien maataloustuotteiden arvosta silloin, kun kyseiset tuotteet toimitetaan jalostettaviksi, varastoitaviksi tai vientiin, ja jonka maksaa joko viejä tai jalostus- tai varastointiyritys, joilla on kuitenkin oikeus saada maksun määrä takaisin tuottajilta, ei ole periaatteessa yhteensopimaton maatalouspolitiikkaa koskevien ETY:n perustamissopimuksen määräysten eikä yhteisestä markkinajärjestelystä annetun yhteisön säännöstön kanssa;

- että maksu olisi kuitenkin todettava tällä tavoin yhteensopimattomaksi, jos sillä olisi ollut kyseisten yhteisten markkinajärjestelyjen yhteydessä säädettyjen yhteisten hintojen muodostumista ja markkinoiden tarjonnan sääntelyä koskevien järjestelmien toimintaa estävä vaikutus;

- että kansallisen tuomioistuimen asiana on arvioida, onko sen tutkittavaksi saatetulla maksulla tosiasiallisesti ollut tällaisia vaikutuksia, ja jos on, missä määrin;

- että vaikka edellä kuvatun kaltaista maksua kannettaisiin elävinä vietävistä nautaeläimistä silloin, kun eläimet toimitetaan vientiin, se jää vientitulleja vaikutukseltaan vastaavia maksuja koskevan kiellon soveltamisalan ulkopuolelle, jos sitä kannetaan järjestelmällisesti ja samoin perustein myös muista kuin maasta vietävistä nautaeläimistä silloin, kun eläimet toimitetaan teurastettaviksi.

Oikeudenkäyntikulut

25 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi; pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kyseisen kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Irlannin High Courtin 25.10.1979 ja 29.11.1979 tekemillään päätöksillä sille esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaan kansallisen tuomioistuimen päätös siitä, missä vireillä olevan asian käsittelyvaiheessa sen on syytä esittää ennakkoratkaisukysymys yhteisöjen tuomioistuimelle, kuuluu kyseisen kansallisen tuomioistuimen omaan harkintavaltaan.**

2) **Väliaikainen kansallinen maksu, joka on tarkoitettu maataloustuottajien maksettavaksi osana tulopolitiikkaa, jolla verorasitus jaetaan työvoimaan kuuluvien väestönosien kesken, mutta jota kannetaan välillisenä verona tiettyjen yhteisiin markkinajärjestelyihin kuuluvien maataloustuotteiden**

arvosta silloin, kun kyseiset tuotteet toimitetaan jalostettaviksi, varastoitaviksi tai vientiin, ja jonka maksaa joko viejä tai jalostus- tai varastointiyritys, joilla on kuitenkin oikeus saada maksun määrä takaisin tuottajilta, ei ole periaatteessa yhteensopimaton maatalouspolitiikkaa koskevien ETY:n perustamissopimuksen määräysten eikä yhteisestä markkinajärjestelystä annetun yhteisön säännöstön kanssa.

3) **Maksu olisi kuitenkin todettava tällä tavoin yhteensopimattomaksi, jos sillä olisi ollut kyseisten yhteisten markkinajärjestelyjen yhteydessä säädettyjen yhteisten hintojen muodostumista ja markkinoiden tarjonnan sääntelyä koskevien järjestelmien toimintaa estävä vaikutus.**

4) **Kansallisen tuomioistuimen asiana on arvioida, onko sen tutkittavaksi saatetulla maksulla tosiasiallisesti ollut tällaisia vaikutuksia, ja jos on, missä määrin.**

5) **Vaikka edellä kuvatun kaltaista maksua kannettaisiin elävinä vietävistä nautaeläimistä silloin, kun eläimet toimitetaan vientiin, se jää vientitulleja vaikutukseltaan vastaavia maksuja koskevan kiellon soveltamisalan ulkopuolelle, jos sitä kannetaan järjestelmällisesti ja samoin perustein myös muista kuin maasta vietävistä nautaeläimistä silloin, kun eläimet toimitetaan teurastettaviksi.**

Pescatore Mackenzie Stuart Koopmans

O'Keeffe Bosco Touffait Due

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä maaliskuuta 1981.

A. Van Houtte
kirjaaja

P. Pescatore
presidentin tehtäviä hoitava
toisen jaoston puheenjohtaja